на Сумпека продиру

AHTE HOHOBCKH

BAFAAF

Д. 5. 375 АНТЕ ПОПОВСКИ ДЛЯ 768/12

OBCKU XIV +69/12

BAPAAP

ЛЕТНО ПОПЛАДНЕ

Застануваш пред огледало и молчиш. Некој од огледалото ти подава рака ти збунето го прашуваш кој си ...

- Стави ја раката врз челово, моли тој и излечи ми ја оваа брчка што за целата своја должина ми го сви 'рбетот кон земјата.
- Стави ја раката врз челово, моли тој и излечи ми ја оваа брчка што се свила околу моето грло и не ми дава да плачам.

Сакаш да замижиш и замижуваш. Осеќаш, земјата се поткрева на прсти и ти го подметнува својот грб за да починеш.

ЖЕШТИНИ

Има ова попладне прсти од блискост од свое В месо да ти се вовлече и да молчи тешко и изморено, капнато да се протега под кожа во коски во се што си и што не си

Да легнеш врз да ти легне овој сач на брег да легнеш да оздраве оваа лутина до разголени меса и очи дождови престорени

Да легнеш подалеку од сите сенки и да ги гледаш и да ги плачеш тие мајки на сите стоења и на сите вишнеења без птици, стебла

Да легнеш и да молчиш е ова попладне крај брег симнато в песок со една во вода со друга нога застанато

Да го гледаш и да го молиш и да те моли и двајцата раце сте престорени само да молите нешто да молите

Дур да слета морна пеперутка и да те гушка и ти да ја мачиш и ти да ја убиеш со едно молчење на сите камења брат да им бидеш

и да гледаш како нестануваш полека кожата како ја пробиваш од себе во попладнето од попладнето во припекот како се сокриваш и пак легнат точно кај што си да се најдуваш и да молчиш

Зашто ова попладне има прсти од блискост од свое в месо да ти се вовлече капнато да се протега под кожа во коски во се што си и што не си

И не стој се искачи рекава го мина брегов ќе плисне врз тебе ти трчај да не те стигне сево попладне зад себе што го оставаш дур не го изгасне

Трчај гори попладнево.

КОСАЧИ

Со моето тело го покосивте и мојот говор Ме оставивте сама и црните сокови на вашата неизбежност Ќе ме хранат дури не легнете крај мене.

Вие не сакавте ни збор да чуете од мене И сите туѓи раце оставени врз моето тело Им ги поверивте на своите остри коси И ги продадовте за една обична дневница.

Си отидовте задоволни од моето кутнато жолтеење Верувајки дека со тоа сте ги покосиле и сите брчки

што ми ги довериле луѓето но вие заборавивте дека го оставате мојот корен и дека мојата смисла, всушност, само што не започнала

Ќе се вратите пак кога ќе помислите дека е свршено со мене Мојата жолта старост ке ја купите за една обична дневница Но луто ке се излажете што го оставате мојот корен зашто вашите брчки пак ќе ги лечите со мене.

Кога ќе легнете крај мене вие ќе имате стрпливост да чуете се што сте и повериле на мојата невиност,

А до тогај нека ве хранат дневниците од нашето продадено пријателство.

лозје г

Сте ме оставиле само среде оваа штура голотија на ридов за да не умре од немаштија.

Сонцето на пладне доаѓа да го надојам ноќта во мојата блажина се капе.

Скоро ќе стигне и есента и вие весели ќе дојдете да ме заколете. Ќе свенат ластарите. Ќе се исушат тие раце што ме негувале, што ме раснеле и на овој рид голотијава и ветерот ќе ме дојадат.

Што заборавате, што заборавате дека моиве ластари ќе бидат ваши раце кога ќе легнете - со внуците да се здравувате

А сте ме оставиле само среде сваа штура голотија на ридов за да не умре од немаштија и за да го дојам сонцето.

ЛОЗЈЕ ІІ

Под оној лист веќе првиот ластар заврзува.

Скоро ќе пристигнат и дождовите и ќе не замолат да ги засолниме под нашата кожа.

Ќе го оставиме само лозјево и ќе чекаме сонце.

Кога ќе узрее од онаа страна пак ќе пристигнат дождовите и земјата ќе не замоли да и ги отстапиме.

Земи ги, ќе речеме, земи ги, и дождовите се твои и плеќите наши ќе бидат твои па утре на помеко ќе си ги оставиме.

САМОУСПОКОЈУВАЊЕ

Го слушам јас тој молк твој што коле, тие нежни раце твои што ме угушуваат в раце ги чувам и чинам тих некој призвук тивја в мене да ме успие

на твојата снага на твоето голо тело Молчи.

И молчи велам, ти снебиден веќе за туѓи очи, молчи, над својата малечкост питома заспи и мисли лош сон си сонил, лош глас си чул,

ти не си тој што може друг да си и да не се плаши.

Го сети ти тој молк твој што те закла таа добрина твоја што те мами дека не ќе те израсне и снебиден ти за туѓи очи веќе, заспи над ова голо тело Молчи

Тивја патот долг.

ДАБ

Јас, исушен, љубимец на вековите, ги засакав сите добрини и зла и сета жилавост на оваа голотија крај мене сум ја исцицал.

Заборавен вишнеам на овој црн каменест пристан со крепкост за да ја хранам неизвесноста врз мене

на мојата кора пластје напластиле заплашувањата но секојпат суров бев кон слабото.

Луѓе, вие што доаѓате да ги починете очите во мојот костур ме снашла старост и сув јас веќе го веднам својот грб кон посницава.

Од мојот корен ќе заврзе друг ќе вишне вишно. И на овој рид кај што сме внучињата ќе ни играат.

Ги надживеав сите добрини и зла и сега небидница мојот грб го ведне. Во моето месо имињата свои ги издлабивте но некаде јас пак ќе ви ги вратам.

HEPOTKA I

Се плаши да погледне Со погледот ќе го разбие прозорецот И стаклата ќе го разранат Голото тело на нероденото.

Се симнува да си купи сожалувања од улицата Зашто нејзината утроба Не знае да расте.

Се враќа со неколку црномурни дечиња во очите И најубавото од нив И го фрла на својата празнотија За да 'ржи посилно.

Се симнува да си купи тага од улицата За да ја успокои својата утроба И расплаканата кукла на столчето.

HEPOTKA II

Чуму си црна јаловице

Умри, Врз каменот името ќе ти го напишат Дождот ќе го разнесе

Дождот ќе го разнесе Земјата да ја нахрани Никој пат род да не роди.

Се ќе испука, се ќе исцрка Чуму си црна јаловице ...

И не умирај, чуму си ...

САМА БУКА

И листот на кој му недостасуваше твојата јунаштина

Мртов им го враќаше на своите корени Гладна за едно колено Двојно што ќе те надвиши.

Доаѓавме ние децата крај тебе и молчевме. Ги полневме своите малечки грстови вода Ги вовлекувавме длабоко в земи и те поевме.

Ти растеше на секоја наша капка нагоре - Небото ќе го надрастеше!

Доаѓам пак и молчам.

Очиве те бараат некаде високо, високо - твојот врв на рамо ми се потпира!

Се престорува твојава кора земја и скриени во неа ќе останат рачињата што те прегрнуваа ...

Се престорува ова небо камен И скриени во него ќе останат очите што сонуваа да го надвишиш!

Се престоруваш земја и камен И длабоко со тебе ќе пропаднат нашите грстови вода за да остане пусто ова распаќе - без корени и без деца!

О, вие минувачи!
Симнете му капа на дрвово и поклонете му се!
Усамено на ова распаќе растеше,
за да дочека колено двојно што ќе го надвиши.
А веќе се ведне
за да ги задави своите корени
и својата самотија.

Скинете од неговиов корен и посадете си го на дланката На неа да изникне мала Сама Бука И нешто како детето во вас.

ИЗМОРА

Или птица кружи Или замор надојдена дише. Врз дланки - безпатје Брчки ти корен врзуваат. И молчи симнато врз тебе небо тежина ... Зелено, зелено тиха позаспиво!

МАСЛИНКА

Врсник си им на сите добрини. Заборавена на овие високи брегови самување вишнееш.

Тагува сонцено по твоето стебло да се симне тука, крај морево да заспие.

Го догризува земјана твојот корен на дланки да ја кренеш сите лобањи во неа да ти стежнат.

Невина, над овие високи брегови самување заборавена, извади ги дојките се што гледаш добрина да го нацицаш.

МАКЕДОНИЈА

... Во празната куќа на голите ѕидови им прилега само нож.

МЕЧКИН КАМЕН

Мене оваа каменеста родница ме родила и овие стебла веќе што се веднат во кората моето име го чуваат.

Сева корија и сиов камен што го гледате длабоко под мене протегна жилав корен и мојава става што вишнее усамена под ридов - сте вие.

Внучиња, едни тагуваа што ве немаат други што ве оставаат и потоа заедно легнаа под мене мракот мој да не го видите.

Внучиња, оваа каменеста родница не родила и сева корија и сиов камен што го гледате била - вие.

И мојава усамена става на оваа голотија сте - вие.

В плоден лес камен рожба да е да зрее и црно нешто да го покрива и цут на гранки и нож по тоа да вишне на врв на ножот птица да починува - без тебе.

В плоден лес сив молчелив камен зреел вишнеел корен остер нож да чува за црнините.

Расни ме боже, раце големи дај ми да бидам последно тело црнината што ќе ја догребе од сите тревки и од историјата на една песна многу што ја сонија

- Македонија:

Тргнав да ја барам телото го изгубив.

Jа прашав каде ми рече уште долу.

Рекоа тука е крајот таа рече уште долу.

Слегував, Слегував, не стигнав.

Од каде почнува?

Десет луни ја цицав Таа моето тело ќе го исцица.

Нозе ќе и купам врз тело да ми стежне во нејната утроба да ме врати. Три пати подолги ми пораснаа прстите три пати посилно стегнав со забите се наведнав и го префатив вратот на твоите камењари за да те бацам.

-Позајми ми снага да ги раскрстам рацете те испив.

Се прегрнавме и нема разделување. Кога ќе требе да го изговорам твоето име позајми ми ги вилиците. Кога ќе сакаш да речеш ми тежиш ќе ти ги вратам триредно назабени.

Врз моето тело зеленее трева и високи тополи шумат.

Небото вели не знам кој шуми гранките или коренот.

Ти додаваш - само една жила со мојата утроба некого спојува.

Земјо, зар не збунува присуството на таа жила што не дели никојпат да не не раздели?

Земјо, тагата ни ја открадна.

Стиснете ги тревките неа ќе ја исцедите.

Наслоните се врз каменот името ќе и го чуете.

Симнете се во рекине дното со неа ќе ве почести. Легните да починете и ноќта со неа ќе ве покрие.

На овој даб името ќе ти го напишам дождовите да го симнат жедните в земја да ги напоиш.

На оваа нива грутка од тебе ќе посеам класатка да никне со неа внучињата да ни ги храниш.

На овој рид ќе те оставам и кога ќе заминам пак да те гледам

Голема.

За неколку нови чекори недостижност ме остави утринава зад тебе.

Чинам се делиме:

Твојот пат нагоре мојот пат кон тебе води.

Стални ме, во твоите корени скри ме никојпат да не се разделиме.

САМУИЛ

Не остана ништо у човека - над најгрдото виши и провалиите ги зарамни и бездните и реките ги доскапчи камен црн гол камен.

И месечината не се симна по стожерите гумната зрно не видоа место плод по дрвјата растеше Во дланките како леб го стискаа селаните и прворотките место чедо раѓаа камен црн гол камен.

Што рика рикаше дивината сетната волчица пцоиса по голините не ќе се природи волче!

И луди ветришта само пеплишта носеа ги трупаа едно над друго едно до друго од сите векови повисоко ридови израсна камен гол црн камен.

Не остана ништо у човека над најгрдото виши и провалиите ги зарамни и бездните и реките ги доскапчи камен гол црн камен!

Елате момци црни мажишта, дечишта, чакали, орли од сите угари од сите добрави сите дедовци и сите колена Елате

Да се збереме да се видиме

Останало в крв уште од века нешто ни една лута змија в земи не ќе го исцица ни една тревка ни еден корен не ќе го исцица што ќе остане да ја храни оваа црна и проклета да раѓа бериќет - маштија и немаштија.

Елате мои црни мажишта сите векови и сите колена Елате да се збереме да се видиме

Да го разораме каменов и место плод неправдина да посадиме да врзе длабок корен и густи гранки да нададе

Луњи да кршат и да не го скршат Земја да се тресе и луди ветришта и суводолици - тоа да расте над нашата несреќа високо

- На него да се обесиме!

Или пак елате Објалџии опинчари рибари Брсјаци мијаци Елате

По сите ориди и по сите преспи Да тргнеме Да се изброиме

Малку ли сме Многу ли сме

Ќе правиме царство Да видиме колку векови ќе царуваме Кој ќе ни биде цар Кој Бог И шпиун кој ќе ни биде,

Елате

Да се изброиме!

Во ова царство на мажи и без царови Да му се поклонуваат сите на ножот В раце што го стегаат овие црни беласици И кории;

Со него сите очи да им се извадат; Во онаа провалија долу И телата со него да им ги избодат

- На опинчарите на рибарите на брсјаците

Да остане ова царство пусто И само камен Црн гол камен да се народи Името под себе да ни го чува Внуците да ни ги откопаат

Со нив и ние да векуваме.

Господи Од пепелва на моево царство Народи мажи и сиромаштија.

Прилега ним да им принесеш барем камен Со него да се хранат и да израснат Високо високо До откај почнува да се симиња Царството твое надолу Од тамо да го здогледаат Своето кој знае кое колено Што им недостасува.

Господи Мојов век нека го види своето големо племе И нека си умре спокојно.

МОЈОТ НАРОД ПРЕД РАСПАЌА

Прво распаќе:

По овој пат, мнук мнука ќе води - векови.

Рамнинава од плеќи планина ќе ја престориш од планина Непреод да протече.

Симни се долу Дно да му станеш Крв да ти стане - Не чекај!

Второ распаќе:

Овој пат води Од твоето небидие До тебе.

Врз сите неба небо Од твојата маштина направи На него Непокор да израсне.

По стеблото симни се и жилав заврзи корен да му бидеш Врв да ти биде - Не чекај!

Трето распаќе:

По овој пат од сите провалии побезнадежен Дожд ќе се престориш.

Далеку Врз својата пепел заврни

И мост од себе направи од брегов тебе маченик до брегон тебе недостижен

Помини!

Четврто распаќе:

Ти, над сите дабови вечен, над сите мориња безбрежие, над сите распаќа распаќе

По твоето корито Мојата судбина тече Носи ме!

На твојот корен мојата жила врза расни ме!

Врз твојата пепел и мојава нека тежи - прими ме!

Над сите зла Најцрно ми е Без тебе!

ВАРДАР

Воѓе, бели воѓе кај црна црните?

Од вас до мене од мене натака кого барате?

Под дното ви бездна небид врз ви мост - копја и векови .. .

Воѓе, бели воѓе кај црна црните кого барате?

Копје па маж. Копје па маж - брегови.

Од брег на брег, од ноќ до ноќ - прегрнати.

Земја ако не остане на дланки корита имаме - течи ни.

И нас ако не не би вода престори не па секни, пресуши! Времиња, никој пат не ве напуштил, никој пат не ќе пресуши.

Ако го снема меѓу бреговиве ќе потечеме по планињено.

Ако не стигнат планини - од нас направете.

Времиња никојпат не ве напуштил, никојпат не ќе пресуши нашиов вруток-Непокор. Имам јас жили и добрина векови за да векувам.

Сум поел волк и волк ме хранел на дланкиве пролет ми умирала.

До што е корен и камен до што е далга и ноќ сум израснал .. .

Мајка ми е - сам од века татко - би ил не. Ми недостасуваше колено од своето небидие помаж.

Ти што седиш на брегов мој ела среде мене и молчи.

Подај ми ја раката јас мојата ќе ја кренам вишно стебло врз жилав корен да врзе.

Ти што седиш на брегов мој ела среде мене и молчи.

Ќе те понесам длабако. век да векуваш.

Ако те разјадат некојпат забиве мои на брег ќе те фрлам зошто си си?

Само две раце имам и едно исушено тело чекање:

Илјаден да сум - мал да не сум за една капка тебе Македонија.

Прости, само две раце имам два далечни брега и нашата неразделност - меѓу.

На оваа река и израснаа раце камен од својата робина да прави и мост од каменот.

Спои овој мост два брега нашето небидие - и нас.

Тече оваа река по твоите натколеници нагоре и ако некојпат останеш без небо ќе израсне мостот повисоко од сите векови

и пепелта твоја да ти се поклонува.

Ќе дојде време овој камен и овој рид кога не ќе бидат.

Ќе дојде време ова море и ова дно кога не ќе бидат.

Ќе дојде време и јас крај тебе да не бидам.

Што да жалам долу ќе ми бидеш и камен и море и рид и дно

сите времиња ги надви!

Ќе дојдете вие плеќести црни мажи и деца и неба и птици на овие брегови

Трпко и ден и ноќ и ден и ноќ да не барате нас мажи и деца и неба и птици

Вардар престорени и мостје црно од грижи дали ќе се најдеме

ние што го извишивме овој мост за нови плеќи и вие што ќе го извишите.

Дојдете вие плеќести црни мажи деца и неба и времиња -по коритото на оваа река да потече и вашата судбина на месото на овој мост извишен над вашето небидие да си прочитате:

векувајте со мене!

Води до него пат внук деда внук внука кај остава.

Сам одиш друг ќе родиш друг ќе роди

одиш одиш небидеш и пак одиш ...

Има еден пат од внуци и внуци непреод. Зарамнети брегови безгрижие ти ли си сон ли е што ли е?

Првпат дете. Тополи в лулка те легнале слатко те успале...

Луно, златна луно седни на брег чувај го ако се разбуди – буди ме.

KAPAOPMAH

Дигни се небо уште за едно небо Да има вишнеж ножот!

Симни се земјо уште за една земја Да остави корен маштијата!

Разридете се ридови, запрегните ракави Човештина начовечите по вас.

Небо - за небо човечност надолу! Земјо - за земја плеќи нагоре! Од оваа црна планина Трошка земја ќе каснеме.

Од оваа црна планина Надјада лута ќе дишнеме.

Од оваа црна планина Кон сонцето раце ќе кренеме

На погибел В сонце дур да се најдеме

Ако не стигнеме Во црната трошка закопајте не,

Ако не стигнеме во воздухот угушени побарајте не,

Ако не стигнеме Рацете отсечете ни ги, На сонцето однесете му ги, Место нас. Не гледај долу во рекана Тоа си ти Ќе те испијат.

Не гледај горе во гранкине Тоа си ти Ќе те исечат.

Не гледај никаде Право в земи гледај

Во утробата на оваа планина легни Длабоко закопај се Друг да се родиш. Ела да си поплачеме Јас и ти јас сонуван.

Ела да се порадуваме Ти и јас ти невиден.

Се делиме.

Бело цвеќе Нова грутка планина се престори.

На разделување да се прегрнеме Јас што нестанувам И ти што големеам

Ела.

Се оптегна божилак Од наш: ата небидница до нас. Да го прескочиме.

Стануваме грч, Станува скок, Цела планина прескакаме.

Се наоѓаме други Се прегрнуваме Од таа страна осои небидницата.

Изеди се и` нарачуваме Не се враќаме. Ни недостанува уште некој Проверите во џеповите на вашите шинели Чии раце се греат.

Соблечете се голи И облечете го дрвјево Долу, во оваа црна утроба, топло е.

Ни недостанува уште некој Проверите чии тела Покриваат шинелите.

За небо човечност се симна небото За земја мажи порасна земјата.

Долу не чекаат ливадите Ќе легнеме и ќе починеме.

Грлото е на тебе Песната е во нас

Запеј, запеј Караорман.

БЛАГУЊ ВИШЕН НА ГОЛИНА

I

Не заврза ни еден несреќен корен без тебе. По еден глужд израсна на секој век место срам што те нема.

По ветрометините и ветриштата не не заспиваа завивајки:

- Ил' со ножот ил' на него врати се!

Ни една несреќна ноќ не се симна по покривите без тебе.

По распаќињата луњите го изговараа твоето име место каде.

До што е суводолица се вовлече в земи да те откорне;

До што е бог под сите дна те закопа!

И знам.

Не ќе најдам никојпат збор за да ти кажам што си ми, колку

Не ќе разберам никојпат што сум - се привиѓам човек и земја

И не ќе ми одгатне никој кое е твоето и кое моето име

Зашто бегај, бегај чинам Во некоја корија легни На некој камен седни На некое стебло потпри се - па здогледај те, прегрни те

Израсната по распаќињата вишнееш низ вековите

- За твоите корени сите неба се ниски!

Не бој ми се, море! Врз твојата синина остана птица да кружи Змија се веде на твојот брег И даб, Кора од ветришта црна, храбри Ќе има век, Над сите векови ќе има век!

Ќе најде камен змијана под него да се веде. В клун вода птицана ќе му носи на дабон Ќе го пои и ќе расне тој Да го надживее своето небидие! Ќе остане нешто крај тебе за да не паметува и без нас за да не може. Да коленичи пред нашата јунаштина зашто од нашето молчење ништо пострашно нема, нашата пепел посилно од сите ветришта јачи.

Не ќе те доцеди ништо:

- под твоето дно уште едно дно;
- врз твојата синина остана птица да кружи
- змија се веде на твојот брег и даб,

кора од ветришта црна, вести: над сите невекови век, полкови матии непогуби!

Се споулаи веков: рацете ти се на нива очите в кафеана главата под земја!

Поитајте, тискајте се се крена веков в земи не ќе остане грутка Србин да оштени!

Гледајте: Гимназиите в небо Крагуевац в реки Срби - само во празните школи по дневниците.

Поитајте, тискајте се засолнете една грутка Србија - една историја маштина! Волк...

Остана ли во некоја корија волк? Остана ли некоја корија да подивам? Кој да ме изгризе? Кој да ме намножи?

Мајко, ах, навистина мајко, дојките да ти се исушат што ме остави сам!

Кај да те побарам? Твојот Адам без тебе и без Ева лута му остана само крвта за да им пали кандила на боговите

може ќе ти пораснат нови раце никојпат не сум се родил заедно да се родиме!

Ги изгубив сите патишта. И оној на твоите мртви дојки што води.

Хлапец, проклет би и посеј малечка татковина на дланките со неа да си ноќеваш со неа да се будиш и на распјат со неа ќе те одведат со еден брут ќе ве заковат, хлапец, вековите крај вас на поклон ќе доаѓаат и волчиците своите малечка ќе ги доведуваат на љубов да ги учат.

Ах, хлапец, под ноктите си скрил земјичка татковината на дланки да ти израсне: поздрави се со својата несреќа, хлапец, на распјат заедно со неа ќе те одведат со еден брут ќе ја заковат,хлапец твојата небида на дланките.

VΙ

Повеќе рани од Христоса носи мојов камен. Му ги покрив со моето име помалку да го печат.

Нека се зберат сите орли над мојава пепел да вијат

ќе ги нахранам за сетно а потем сите беспатја на нивните крилја нека расцутат дива подземна рика нека ги храбри:

најхрабриот од вас исколвете го жив на топла крв да ја посадите мојата пепел да заврзе нешто што ќе го поткрене небото горе да има кај да се умре - илјадна не стигам!

Покрите ги со моето име раните на мојот камен и не оплакувајте го: најдолга е ноќта пред воскресение!